

Adéu a la veu discordant de Chevènement

OPINIÓ

La guerra contra l'Iraq causa problemes i divisions dins els governs i les forces armades dels països implicats. A Turquia, per exemple, van dimitir el ministre de Defensa i el cap de l'estat major de les forces armades; a Itàlia unes declaracions polèmiques van comportar la dimissió del contraalmirall que comandava el grup naval italià enviat a la zona del golf Pèrsic... Però l'afer que més repercussió ha tingut ha estat la sortida del govern francès del ministre de Defensa, Jean-Pierre Chevènement, en disconformitat pública amb la política duta a terme pel gabinet de Rocard sota les directrius del president François Mitterrand. De fet, el dimissionari s'oposa que es faci la guerra a l'Iraq i preferiria esperar a obtenir resultats d'un boicot econòmic més prolongat.

Chevènement lidera un corrent polític intern dins del governant Partit Socialista francès dit Socialisme i República, clarament oposat en l'últim congrés del PSF, celebrat a Rennes el mes de març de l'any passat, i que representa el 8,7% dels mandats. El 3 de gener el secretariat d'aquest corrent adoptava un text sobre la crisi del Golf criticant la política seguida pel govern, fet que representava un clar distanciament respecte a l'actuació del president Mitterrand. El dia 16 de gener el parlament francès votava per majoria indiscutible en favor de la política governamental en la crisi del Golf, però els diputats socialistes del corrent Socialisme i República es singularitzaven votant en contra o abstenint-se.

Una vegada iniciada la guerra Chevènement anunciava que les forces franceses desplegades al Golf no atacarien l'Iraq sinó que sols intervindrien a Ku-

wait. Poc després era el mateix president Mitterrand qui rectificava el seu ministre per dir que les forces franceses complirien les missions que els hi fossin assignades, inclòs dins del territori iraquí. Des d'aquell moment la dimissió de Chevènement estava cantada. Sols faltava esperar el moment que semblés més indicat per fer-la efectiva, que va ser el dia 29 de gener.

El ministre dimissionari ha estat coherent amb la seva fama de pro-àrab. Chevènement no és, però, un pacifista sinó que ha defensat des de fa anys uns elevats pressupostos per al ministeri de Defensa i, per tant, un esforç per modernitzar i potenciar les forces armades, inclosa la força de *frappe* nuclear. Ara bé, considera que França és un país mediterrani que està obligat a desenvolupar les millors relacions possibles amb el món àrab i implicar-se militarment a la guerra del Golf converteix el govern de París en un enemic de la nació àrab, que en el seu conjunt percep l'actual guerra com una agressió dels Estats Units i dels seus aliats. A més calcula que el nombre de víctimes mortals del conflicte poden ser cent mil. I recorda que va ser uns dels fundadors de l'associació de l'amistat franco-iraquiana i que després de entrevistar-se a Bagdad amb el president Saddam Hussein, el 1985, va lloar els seus esforços per traure el país del subdesenvolupament. Creu que cal limitar-se a alliberar Kuwait sense destruir el complex militar i industrial iraquí edificat per Saddam. I precisament aquest és el propòsit dels nord-americans i israelians en l'actual conflicte. També cal recordar que la política francesa d'amistat amb el dictador iraquí, que va convertir França en el segon proveïdor d'armes més important del règim de Bagdad, després de l'URSS, va iniciar-la el govern de Jac-

ques Chirac, quan Valéry Giscard d'Estaing era president de la República. Per tant, la política d'armar i fins i tot proporcionar un reaktor nuclear a l'Iraq prové de l'època en què a París governaven les dretes. Els socialistes, en tornar al govern, es van limitar a seguir aquesta política, en les seves línies generals, fins que Saddam va decidir ocupar Kuwait i els Estats Units van decidir que el farien fora amb l'aval de les Nacions Unides i l'ajuda dels seus aliats.

El fet és que en l'actual crisi França era vista pels nord-americans com un aliat poc segur i imprevisible. Després de la dimissió de Chevènement, part d'aquesta desconfiança s'ha esvaït. El diari conservador britànic *The Times* deia que la dimissió de Chevènement ha reforçat la unitat dels aliats i el diari conservador alemany *Die Welt* escrivia que el ministre dimissionari era "el mal home, en el mal moment i en el mal lloc". La premsa israeliana va celebrar el fet com la desaparició política d'un enemic d'Israel. El diari independent *Haaretz* recordava que Chevènement va ser un dels primers a justificar el lligam establert per l'Iraq entre un acord sobre la crisi del Golf i un acord sobre la qüestió palestina i el també independent *Yediot Aharonot* deia que "l'ex-ministre estava lligat a les indústries d'armaments franceses i adoptava sistemàticament posicions pro-àrabs en el conflicte àrab-israelià".

Tot plegat demostra que la crisi del Golf comporta fortes sacsejades internes en els aliats dels Estats Units i que no hi ha unanimitat en el tema. Una vegada més queda palès que la política i els interessos són les dues cares de la mateixa moneda.

Antoni Reig